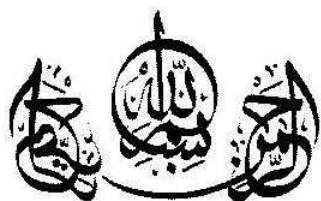

۱۵۴۵۶۳۲

فرهنگ سازمانی و کجروی‌های اداری از دیدگاه اسلام

دکتر رویا دارابی

دانشیار دانشکده اقتصاد و حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

رضا نعمتی کشتلی

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر

دارابی، رویا، ۱۳۴۶ - Darabi, Roya	سرشناسه
فرهنگ سازمانی و کجروی‌های اداری از دیدگاه اسلام / رویا دارابی، رضا نعمتی کشتلی.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: آذینه گل مهر، ۱۳۹۶.	مشخصات نشر
۱۷۹ ص.	مشخصات ظاهری
978-600-8162-19-3	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
فرهنگ سازمانی - جنبه‌های مذهبی - اسلام	موضوع
-- IslamCorporate culture -- Religious aspects	موضوع
شیوه زندگی - جنبه‌های مذهبی - اسلام	موضوع
Lifestyles -- *Religious aspects -- Islam	موضوع
تخلفات اداری - جنبه‌های مذهبی - اسلام	موضوع
Misconduct in office -- Religious aspects -- Islam*	موضوع
تخلفات اداری - پیشگیری	موضوع
-- PreventionMisconduct in office	موضوع
نعمتی کشتلی، رضا، ۱۳۵۸ -	شناسه اثر رده
BP ۴۱۶۵/۱/۲۳۰ ۱۳۹۶	رده بندی کتب
۲۹۷/۲۸۳۴	رده بندی دیویی
۴۹۳۵	شماره کتابشناسی ملی

انتشارات

آذینه گل مهر

فرهنگ سازمانی و کجروی‌های اداری از دیدگاه اسلام

تألیف: دکتر رویا دارابی - رضا نعمتی کشتلی
 ناشر: آذینه گل مهر
 شمارگان: ۱۰۰۰
 نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶
 قیمت: ۱۸،۰۰۰ تومان
 شابک: 978-600-81-62-19-3

انتشارات آذینه گل مهر

انتشارات آذینه گل مهر - تهران - خ انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، جنب بانک ملت پلاک ۱۲۰۲

تلفن: ۰۹۱۲۳۳۶۷۰۹۴ - ۰۶۶۹۳۵۹۰۰

کلیه حقوق مربوط به چاپ این اثر برای ناشر محفوظ می‌باشد

فهرست مطالب

۷..... پیش گفتار

۱۱..... فصل ۱: مفهوم، اهمیت و مؤلفه های فرهنگ سازمانی

۱۲	مقدمه
۱۲	تعریف فرهنگ از ابعاد مختلف
۱۷	لایه بندی فرهنگ
۱۸	فرهنگ در قالب برنامه ریزی ذهنی
۱۹	فرهنگ سازمانی
۲۰	مفهوم فرهنگ سازمانی
۲۳	اهمیت و جایگاه فرهنگ سازمانی
۲۴	تفاوت فرهنگ سازمانی و جو سازمانی
۲۴	مؤلفه های فرهنگ سازمانی
۲۶	مسائل اخلاقی در فرهنگ سازمانی
۲۶	فرهنگ و اثربخشی واحد تجاری
۲۷	خرده فرهنگ های سازمان
۲۷	نحوه ی پیدایش یک فرهنگ
۲۸	حفظ و نگهداری فرهنگ سازمانی
۳۰	شیوه ی فراگیری فرهنگ
۳۱	فرهنگ های کارآمد

۳۳..... فصل ۲: کارکردها و تنوری های فرهنگ سازمانی

۳۴	مقدمه
۳۵	مدیریت و تفسیر فرهنگ سازمانی
۳۶	اهمیت شناخت فرهنگ برای سازمان ها
۳۷	کارکردهای فرهنگ در سازمان ها
۳۸	تنوری های فرهنگ سازمانی
۴۶	رابطه فرهنگ با ساختار کنونی بوروکراسی
۵۲	ابعاد فرهنگ

فصل ۳: واژه‌شناسی و تأثیرگذاری فرهنگ سازمانی ۷

۸	 مقدمه
۸	 واژه‌شناسی فرهنگ
۹	 تأثیرگذاری فرهنگ سازمانی
۹	 قدرت فرهنگ
۹	 فرهنگ ملی
۸	 تأثیر مطبوعات در بالندگی فرهنگی
۹	 توسعه اقتصادی به واسطه‌ی فرهنگ

فصل ۴: سبک زندگی اسلامی و تبعیت از الگوی دینی ۷۳

۴	 مقدمه
۶	 سبک زندگی اسلامی
۶	 سبک زندگی دینی
۷	 تبعیت از الگوی دینی اسلامی
۸	 سبک زندگی دینی و معنویت
۸	 سبک زندگی در اسلام
۱۳	 توسعه و پیشرفت اسلام

فصل ۵: تعاریف و دیدگاه اسلام در خصوص فساد اداری ۸۵

۶	 مقدمه
۷	 فساد اداری از دیدگاه‌های متفاوت
۸	 فساد اداری و تاریخچه آن در ایران
۶	 اسلام در مبارزه با فساد اداری

فصل ۶: انواع فساد، دلایل گسترش و پیامدهای فرهنگی آن ۱۰۳

۴	 مقدمه
۵	 فساد در اشکال مختلف
۶	 فساد قانونی
۷	 فساد سیاسی
۸	 فساد اداری
۱۰	 طبقه‌بندی فساد
۱۷	 دلایل اساسی برای ظهور فساد
۱۹	 تأثیر ناخوشایند فساد اداری
۲۱	 تأثیر مساعد فساد اداری
۲۳	 دلایل گسترش فساد اداری
۲۴	 مصادیق فساد اداری
۳۶	 تأثیر فرهنگ در مبارزه با فساد اداری

فصل ۷: مبارزه با فساد اداری با تأکید بر مبانی اعتقادی و اسلام ۱۳۹

۴۰	 مقدمه
----	-------------

۱۴۲	 مبارزه با فساد اداری
۱۴۵	 نگرش رهبر معظم انقلاب درباره فساد
۱۴۷	 عوامل اساسی فساد اداری از دیدگاه اسلام
۱۵۶	 روش‌های اصلی مبارزه با فساد اداری
۱۶۱	 روش‌های مبارزه با فساد اداری با تأکید بر مبانی اعتقادی و اسلام
۱۶۱	 راه‌حل‌های مربوط به وضعیت فرهنگی
۱۶۳	 راه‌حل‌های مربوط به صاحبان قدرت
۱۶۷	 راه‌حل‌های مربوط به نظام اداری کارآمد و مناسب
۱۷۱	 منابع

پیش گفتار

توسعه و حفظ فرآوردهای فرهنگی منطقه‌ای و ملی ضرورت اساسی دارد، چرا که فرآوردهای فرهنگی ما مشن تمدن ضامن توسعه مستقل است، هویت فرهنگی را تقویت می‌کند و قوه‌ی خلاقیت را آگهی مردم را نسبت به میراث فرهنگی افزایش می‌دهد. نگاهی به سیر تطور و تحول جوامع تمدن‌ها و فرهنگ‌های گوناگون در طول حیات بشر نشان می‌دهد که هر تمدن و فرهنگی در آن شکل‌گیری، شکوه و زوالی را پشت سر گذاشته است. جامعه‌شناسان و تاریخ‌نگاران دلیلی را که به ضعف درونی یا حمله بیرونی به فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نسبت داده می‌شود، بیان کرده و در این میان، ضعف درونی را دارای نقش مؤثرتری می‌دانند. بررسی سرگذشت اقوام و ملل مختلف نشان می‌دهد که فساد در ایجاد و گسترش ضعف و زبونی در میان آنها تأثیر اساسی داشته و در بسیاری از موارد عامل اصلی آن بوده است. در این میان هر ملت و فرهنگ و تمدنی که هوشیارانه با شناسایی عوامل ضعف و فسادانگیز خود در پی اصلاح آن برآمده، توانسته است خود را از گرداب هلاکت رهایی بخشیده و به ساحل امن و نجات رهنمون سازد.

در واقع، هیچ انسانی ذاتاً متخلف، مجرم و گناهکار آفریده نمی‌شود. شرایط نامتعادل اجتماعی، اقتصادی ایجاد فساد می‌کند. تردیدی نیست وقتی در جامعه‌ای تأمین اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و امید به داشتن آینده‌ای روشن برای افراد جامعه وجود ندارد، به جای تأمین اجتماعی، خود تأمینی پدید می‌آید. در کنار خود تأمینی، انگیزه‌های

مختلف، افراد حزب‌ها و گروه‌ها را تشویق می‌کند تا با فساد دیدی خوش باورانه و مثبت بنگرند. فساد اداری یکی از معضلاتی است که بسیاری از جوامع با آن روبرو هستند. این عامل مخرب، باعث اتلاف منابع، کاهش بهره‌وری و معضلات مختلف در سیستم‌ها، علی‌الخصوص در سیستم‌های دولتی، همچنین کندی روند توسعه در کشورها می‌شود. اگرچه پاره‌ای از این مفاسد ناخواسته بوده و بینش دیدگاه جوامع مختلف نسبت به این پدیده‌ها متفاوت است. هزینه‌هایی که فساد اداری ایجاد می‌کند قابل توجه است. این رقم به طور سالانه در سطح جهانی مبلغی قریب به ۵۰۰ میلیارد دلار از دارایی شرکت‌ها، سازمان‌ها و افراد حقیقی را در بر می‌گیرد. اهمیت مطالعه فساد از این جهت است که، طغیان فساد نه فقط بسیار بزرگ‌تر و بیشتر شده، بلکه می‌تواند فزاینده‌تر نیز باشد.

در کشور ما به دلیل پیروی از مکتبی که پیشوای اول آن حتی از بهره‌گیری نور شمع بیت‌المال در جهت مصارف غیرعمری خودداری می‌کند، به این مهم توجه شده و تدوین کنندگان قانون اساسی نیز بندهای یک و ۱۱ اصل سوم را به رفع این مشکل اختصاص داده و دولت را مکلف نموده برای برطرف کردن کلیه مظاهر فساد و ایجاد نظام اداری صحیح، تمام امکانات خود را به کار گیرد. لذا وضع این گونه قوانین به تنهایی کافی نبوده و به منظور موفقیت در عزم ملی برای مبارزه با فساد اداری نیز قوانین و مقررات پیش‌گیرانه و متعین دیگری ضروری است، زیرا عمرانیات، مولد پیش‌گیری از مجازات ارجحیت دارد.

در واقع سرتاسر این گستره بزرگ، کشور ما ایران را کران تا کران، فرهنگ‌ها و پاره فرهنگ‌های رنگارنگ تشکیل داده، که طی سده‌ها و هزاره‌های گذشته آداب و رسوم، باورها و سنت‌های آن‌ها، تأثیرات و تأثرات ژرف و گسترده‌ای را از هم پذیرفته‌اند و بافت ظریف و یکسان آن، تجلی وحدت در کثرت را معنی بخشیده است. بدون تردید، جمهوری اسلامی ایران که برآمده از انقلابی مردمی و فرهنگی غنی و مبتنی بر احکام

حیات بخش اسلام است، باید با آسیب‌شناسی به موقع و شناختی دقیق از نقاط اثرگذار و ضعف‌آفرین، زمینه‌های فساد را در مراحل اولیه از بین برده و زمینه را برای بهبود اصلاح مسیر انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی مهیا سازد. چراکه در این میان توطئه دشمنان اسلام در ایجاد فساد نقش اساسی دارد. لذا مقابله با این توطئه‌ها، وظیفه آحاد جامعه، مسئولان و کلیه دوست‌داران انقلاب و نظام اسلامی است.

مؤلفین بر خود واجب می‌دانند، از کلیه‌ی عزیزان و سرورانی که از آثار و تألیفات آن‌ها در شکل‌گیری این مجموعه استفاده شده و در واقع امکان تدوین آن را فراهم آورده و همچنین از زحمات بی‌شائبه جناب آقای پور نعمتی که امکانات چاپ این کتاب را فراهم آورده، صمیمانه سپاس و قدردانی می‌نمایند.

در کلام آخر، برای تمامی رستایان، همکاران و ملت عزیزمان از خداوند متعال طول عمر با عزت، صلاح و فلاح دارین آرزوینا است.

وَا... يَعْلَمُ الْمُقْبِسُ . مِنَ الْمُضْلِحِ...

و خداوند فسادگر را از اصلاح‌گر می‌شناسد . (سوره بقره، آیه ۲۲۰)

دارابی، نعمتی کاشانی

زمستان ۱۳۹۶